

Sygn. akt III AUa 2491/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Grażyna Szyburska-Walczak spr.

Sędziowie: SSA Stanisława Kubica

SSA Barbara Staśkiewicz

Protokolant: Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2015 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji J. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 października 2014 r. sygn. akt V U 1791/14

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. P. wniósł odwołanie od decyzji ZUS Oddział w O. z 15 lipca 2014 r., w której odmówiono mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca podał, że pracował w takich warunkach od 8.03.1975 r. do 29.04.1977 r. w Spółdzielni Pracy Budownictwa (...) w M., a okoliczność ta może zostać potwierdzona przez świadków.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podając, że wnioskodawca wykazał jedynie 14 lat, 9 miesięcy i 27 dni okresów zatrudnienia w warunkach szczególnych, zamiast wymaganych 15 lat. Nie uwzględniono okresu pracy opisanego w odwołaniu, bowiem J. P. nie przedłożył świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Wyrokiem z dnia 20 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Opolu odwołanie to oddalił i zasądził od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ten ustalił, że J. P. ur. się (...)r., w dniu 18 czerwca 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, nie jest członkiem OFE, w postępowaniu przedsądowym wykazał 28 lat, 11 miesięcy i 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 14 lat i 9 miesięcy i 27 dni stażu pracy w warunkach szczególnych zamiast wymaganych 15 lat, w związku z czym decyzją z 15.07.2014 r. organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury.

W okresie od 8.03.1975 r. do 29.04.1977 r. J. P. zatrudniony był w Kombinacie Budowlanym Wojewódzkiej Spółdzielni Pracy (...) w K. Oddział w M. na stanowisku robotnika torowego, w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonując prace polegającą na remoncie i konserwacji torów tramwajowych w K., B. i innych miastach na terenie G..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione.

W ocenie Sądu żadnych wątpliwości nie budził fakt, że J. P. w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę robotnika torowego, jednak tego rodzaju zatrudnienie nie jest wymienione w żadnej pozycji przywołanego wyżej wykazu, jak również w odpowiednim zarządzeniu resortowym. Tymczasem jako prace w warunkach szczególnych można kwalifikować tylko te, które wymienione są w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, ze zm.). Zaskarżona decyzja jest zatem prawidłowa.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył wnioskodawca, zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego – § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez nieuznanie okresu pracy odwołującego się jako robotnika torowego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni Pracy Budownictwa (...) w M. za pracę w warunkach szczególnych,
2. naruszenie art. 184 i 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. poprzez błędne przyjęcie, że odwołujący się w spornym okresie zatrudnienia nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych, a tym samym nie wykazał 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych i nieprzyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury,
3. naruszenie prawa materialnego, tj. poz. 13 działu VIII Wykazu A załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że praca wnioskodawcy Spółdzielni Pracy Budownictwa (...) w M. nie jest wymieniona w żadnej pozycji wykazu, a tym samym nie jest pracą w warunkach szczególnych.
4. naruszenie prawa materialnego – art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. przez niezastosowanie przepisów resortowych – tj. Uchwały Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy z dnia 30 czerwca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy oraz zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1993 r. w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu komunikacji, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku o i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy jest bezzasadna.

Wnioskodawca urodził się (...)

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, czyli 1 stycznia 1999 r., osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn (pkt 1) oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (pkt 2). Z kolei po myśli ust. 2 tego przepisu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem

nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W myśl natomiast art. 32 w/w ustawy w związku z § 4 z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r., będącym pracownikiem, o którym mowa w ust. 2-3, zatrudnionym w szczególnych warunkach, przysługuje emerytura, jeżeli osiągnął wiek emerytalny (60 lat) oraz posiada 25-letni okres zatrudnienia, a w tym, co najmniej 15 lat okresów pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca ubiegał się o przyznanie świadczenia po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Warunkiem uzyskania prawa do emerytury jest w tym przypadku nadto wykazanie przez ubezpieczonego, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 8, poz. 43), iż ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionej w Wykazie A, stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia. Praca w szczególnych warunkach musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył wykazania przez wnioskodawcę wymaganego powołanym przepisem stażu 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy odmówił zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych od 8 marca 1975 r. do 29 kwietnia 1977 r. w Kombinacie Budowlanym Wojewódzkiej Spółdzielni pracy (...) w K..

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, iż brak podstaw do doliczenia wymienionych okresów do stażu pracy w warunkach szczególnych. Stanowisko to Sąd Apelacyjny podziela.

Wnioskodawca domagał się uznania spornego okresu pracy za pracę w warunkach szczególnych w oparciu o świadectwo pracy z dnia 29 kwietnia 1977 r., z którego wynika, że był zatrudniony na stanowisku robotnika torowego, wskazując, że stanowisko to zostało wymienione w Uchwale Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy z dnia 30 czerwca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości oraz w zarządzeniu nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach resortu komunikacji, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej.

Jak jednak wyżej wskazano, aby praca mogła zostać uznana za pracę w szczególnych warunkach musi być zgodna z rodzajem lub stanowiskiem pracy wymienionym w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Stanowisko, na którym pracował wnioskodawca, zostało ujęte tylko w zarządzeniu Ministra, a nie przewidziano go w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. Rozporządzenie, wydane na podstawie art. 55 ustawy z 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm.), zawierało delegację dla Rady Ministrów do określenia rodzajów prac lub stanowisk pracy oraz warunków, na podstawie których osobom wymienionym w art. 11 ust. 3 oraz w art. 53 ust. 2 i 3 ustawy przysługuje prawo do emerytury w określonym wieku, niższym niż to wynika z art. 26 ust. 1 pkt 1 oraz wzrost emerytury lub renty, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2. Upoważnienie dla właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz centralnych związków spółdzielczych wynikające z § 2 ust. 2 tego rozporządzenia nie stwarzało podstawy prawnej do wydawania aktów niepozostających w zgodności z powszechnie obowiązującym prawem, lecz obejmowało tylko ustalenie w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach i nie przewidywało możliwości wykroczenia poza wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach wymienione w załączniku do rozporządzenia. Na jej podstawie wymienione podmioty mogły tylko wskazać, na których stanowiskach są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B, nigdy zaś ustanawiać nowych

stanowisk pracy. Wykazy pochodzące od poszczególnych ministrów pełnią bowiem jedynie funkcję informacyjną i uściślającą.

Wykonywanie pracy na stanowisku określonym w zarządzeniu resortowym, której nie wymieniono w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Pogląd ten, ugruntowany w orzecznictwie, Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę akceptuje i przyjmuje za własny.

Skoro zatem stanowisko na jakim pracował wnioskodawca w spornym okresie - tj. stanowisko robotnika torowego, nie zostało wymienione w wykazach stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia, a jedynie w wykazie resortowym, praca wnioskodawcy na tym stanowisku nie może zostać uznana za pracę uprawniającą do otrzymania wcześniejszej emerytury.

Oznacza to, że nie jest możliwe zaliczenie pracy wnioskodawcy w spornym okresie do pracy w szczególnych warunkach, uprawniającej do uzyskania tzw. wcześniejszej emerytury. Nie stanowiła bowiem pracy wymienionej w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, iż wnioskodawca nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.

R.S.